

Wielki sukces niemieckich ścigaczy w Kanale

Silny atak na przyczółek mostowy Kubań krwawo odparty. — Zestrzelono 23 brytyjskie bombowce podczas ataku terrorystycznego na Stuttgart

Z Kwatery Głównej Führera, dnia 15 kwietnia.

Naczelne Dowództwo Sił Zbrojnych podaje:

Na przyczółku mostowym Kubań nieprzyjaciel przeprowadził kilkoma dywizjami i licznymi czołgami silny atak, który został krwawo odparty. Na pozostałych odcinkach frontu wschodniego nie było żadnych zasadniczych działań bojowych.

Na froncie tunetańskim zafalowały się w ciężkich walkach liczne miejscowe ataki i uderze-

nia nieprzyjaciela. Nieliczne mniejsze wdarcia się zlikwidowano przez zastosowane natchmiast przeciwnatarcia. Zespoły samolotów bojowych i nurkujących atakowały na froncie maszerujące zmotoryzowane siły nieprzyjaciela i przyczyniły kolumnom poważne straty.

Niemieckie ścigacze zaatakowały w nocy na 14 kwietnia w Kanale brytyjski konwój. Bez własnych strat i uszkodzeń zatopiono 2 brytyjskie kontrtorpedowce i uszkodzono łódź strażniczą oraz artyleryjski ści-

gacz tak ciężko, że trzeba je uważać za zniszczone. Zatopiono również statek cysternę o pojemności 4.000 TRB, który podczas tonięcia pociągnął za sobą na dno, pośpieszając mu na pomoc mniejszy statek. Dwie torpedy trafiły jeszcze jeden statek o pojemności 4.000 TRB, który stracono z oczu, gdy tonął.

Oprócz ataku na obszar wschodnich Niemiec nieprzyjacielskie siły lotnicze zaatakowały ubiegłej nocy Stuttgart. Wskutek zrzuconych bomb w dzielnicach mieszkalnych lud-

ność poniosła straty. Nocne myśliwce i artyleria przeciwlotnicza zestrzeliły co najmniej 23 brytyjskie bombowce. 5 dalszych nieprzyjacielskich samolotów zniszczono wczoraj w rejonie wybrzeża zajętych obszarów zachodnich.

Silny zespół ciężkich niemieckich samolotów bojowych przeprowadził w nocy na 15 kwietnia silny atak na miasto przemysłowe Chelmsford na północny zachód od Londynu; po zrzuconiu licznych bomb kruszących i zapalających powstały wielkie pożary i zniszczenia.

Ofensywa Dönitz'a

Już wówczas, gdy wielki admirał Dönitz objął dowództwo naczelne nad niemiecką marynarką wojenną, czuli anglo-amerykanie, że nie wyjdzie im to na dobre. Wiedzieli oni dobrze, że będzie to oznaczało dalsze obostwienie wojny łodzi podwodnych, gdyż Dönitz jest znany jako doskonały znawca łodzi podwodnych. Przeczuła to nie zawiodły Anglików. Miesiąc marzec rozwinął wielką walkę na morzach świata do takiego stopnia, że żegluga anglo-sasów stanęła wobec b. poważnego niebezpieczeństwa. Największe zdumienie wzbudził niemiecki komunikat nadzwyczajny z dnia 20 marca, który zsumował dotychczasowe wyniki operacji pojedynczych łodzi podwodnych. W bitwie z konwojem statków, płynących na Atlantyk Północnym w kierunku wschodnim zatopiły niemieckie łodzie podwodne w zaczętych walkach, co najmniej 32 statki ogólnej pojemności 204.000 TRB. pomimo jaknajwiększych wysiłków statków zabezpieczających tę karawanę.

W ten sposób do 24 marca zginęło 750.000 tonażu nieprzyjacielskiego w bitwie na Atlantyku. Spowodowane to jest rosnącą siłą

zaczepną niemieckich łodzi podwodnych, jak również udoskonalonej taktyce. W roku ubiegłym ofiarą łodzi podw. niemieckich w ciągu całego miesiąca marca stało się ogółem 584.000 TRB. A więc cyfry zatopień wykazują stały wzrost. W tych warunkach Londyn i Waszyngton nie usiłują już umniejszyć niebezpieczeństwa łodzi podwodnych, raczej przeciwnie: sytuację wojny morskiej anglo-amerykanie już odtwarzają w najczarniejszych barwach.

Jedyną blagą za pomocą której starają się szczególnie w Ameryce odwrócić uwagę od niebezpieczeństwa, grożącego na morzach świata, jest igranie cyframi rzekomo nowobudujących się statków. Lecz nawet i te amerykańskie już dzisiaj nie wywołują więcej żadnego wrażenia jeżeli chodzi o opinię świata. Najwyżej jeszcze mogą one przydać się do zamyslenia o czu tym łatwowiernym Amerykanom, którzy zawsze byli wrażliwi na taki rodzaj reklamy.

Razem ze storpedowanymi statkami co miesiąc ginie ogromna ilość materiałów wojennych. Plany wojenne Roosevelta i Churchilla w znacznym stopniu doznają niepowodzeń właśnie z powodu prowa-

dzenia wojny morskiej. Praca załóg niemieckich łodzi podwodnych godna jest najwyższej pochwały. Tak zwana taktyka grupowego atakowania nieprzyjacielskich karawan statków dała już godne podziwu wyniki i dzięki niej ofiarą łodzi podwodnych stawały się po części całe karawany statków. Zaatakowanej ostatnio karawanie na Atlantyku Północnym nie pomogło nawet zastosowanie lotnikowców i hydroplanów. Zwycięstwo było po stronie niemieckiej załóg łodzi podwodnych dzięki śmiałej taktyce ataku i orientacji. Jeżeli takie ciosy powtórzą się częściej, to po stronie przeciwników powstaną prawdopodobnie jeszcze bardziej poważne pytania, które już obecnie nasuwają się, czy konwój w ogóle daje ochronę karawanom statków i czy nie lepiej będzie znowu posyłać, jak dawniej — pojedyncze statki na tę niebezpieczną podróż. Lecz z jakiej by strony nie rozpatrywać tego zagadnienia, to

przeciwko śmiertelnemu niebezpieczeństwu łodzi podwodnych — nie można znaleźć żadnego radykalnego środka zaradczego.

Również w Londynie i Waszyngtonie, już nikt nie zaprzecza, że w Niemczech buduje się więcej łodzi podwodnych, niż ich ginie w walkach morskich. To również do wodzi, że łódź podwodna w swym technicznym rozwoju stała się już wogóle najgroźniejszą bronią wojny morskiej. Oczywiście, że tu nie chodzi o rekordy, lecz o stałe wyniki, coraz bardziej z każdym miesiącem ograniczające możliwość żeglugi przeciwników. I decydującym jest fakt, że liczba zatopień jest wyższa, niż w roku ubiegłym. A więc nie jest pozbawione słuszności twierdzenie prasy neutralnej, która mówi o wiśnie łodzi podwodnych. Najbliższe tygodnie wykażą jeszcze wyraźniej, do czego jest zdolna ta groźna broń morcarstw paktu trzech.

Niepokój w Damaszku

SALONIKI. (DNB). W związku z wydarzeniami, jakie miały miejsce w Damaszku i innych miastach Syrii, przedstawiciel Anglii na Lewant, generał Spears usiłował zbagatelizować te wypadki. Następnie starał się Spears usprawiedliwić zachowanie się wojskowych angielskich, którzy przed tygodniem dali ognia do demonstrującego tłumy w Damaszku.

W Iranie usunięto ze stanowiska gubernatorów wielu prowincyj

SALONIKI. (DNB). Rząd irański zarządził wielkie zmiany w administracji prowincyj. Wielu gubernatorów prowincjonalnych usunięto z zajmowanych stanowisk, m. in. w pro-

vincjach Teheran i Tebrys oraz w niektórych prowincjach wschodnich. Obiegają pogłoski jakoby niektórzy z usuniętych urzędników odmówili przekazania swych urzędów.

Wreszcie Spears oświadczył, że władze wojskowe angielskie będą interweniowały w wyborach, o ile ludność nie zaniecha napadów na armię okupacyjną.

Wyprawa krzyżowa miliarda ludzi w Azji Wschodniej

HANKING. Prezes ministrów Mandżukuo zaznaczył na pewnym bankiecie o konieczności ścisłej współpracy pomiędzy Japonią, Mandżukuo i Chinami. Teraźniejszą wojnę o Wielką Azję musi wygrać wyprawa

krzyżowa miliarda ludzi Azji Wschodniej. Żaden trud nie jest za wielki dla tych trzech krajów w dziele, poświęconym ideałowi odbudowy wielko-azjatyckiej sfery dobrobytu.

Podróż gen. Franco po Hiszpanii

MADRYT. (DNB). Generał Franco opuścił w poniedziałek wieczorem Madryt, udając się w podróż do Hiszpanii północno-zachodniej. Dokona on poświęcenia całego szeregu wię-

szych gmachów i zakładów. Przewidziane są wielkie manifestacje i defilady w La Coruña, Santiago de Compostela i innych miejscowościach.

Wódz Niemiec przyjął kierownika państwa rumuńskiego marszałka Antonescu

Kwaterna Główna Führera. Wódz Niemiec przyjął 12.4 kierownika państwa rumuńskiego marszałka Antonescu, którego wizyta trwała dwa dni.

Rozmowy, w których uczestniczyli minister spraw zagranicznych Rzeszy von Ribbentrop i generał-feldmarszałek Keitel, obejmowały ogólną sytuację polityczną i zagadnienia wspólnej walki przeciwko bolszewizmowi i sprzymierzonych z nim angielsko-amerykańskich plutokracji. Odbyły się one w duchu niemiecko-rumuńskiej przyjaźni i niezłomnego braterstwa bro-

ni sprzymierzonych w pakcie trzech narodów.

Wódz Niemiec i kierownik państwa rumuńskiego podkreślił swoją mocną wolę dalszego prowadzenia wojny przeciwko wrogom Europy przy użyciu wszystkich sił aż do bezkompromisowego zwycięstwa. Naród rumuński będzie przy boku narodów państw Osi walczył aż do ostatecznego zwycięstwa i przeten historyczny wkład do dzieła uwolnienia Europy stworzy podstawę do zabezpieczenia przyszłości narodu rumuńskiego.

BOLSZEWICKA ZBRODNIA pod Smoleńskiem wywołała oburzenie wśród ludności polskiej w Generalnej Gubernii

KRAKÓW. (DNB). Ludność polska w Generalnej Gubernii, nie wiedząc do dzisiaj jeszcze o miejscu pobytu tysięcy swoich mężczyzn, dowiedziała się o katyńskim mordzie masowym najpierw z komunikatu radiowego. Kiedy pierwszy krótki komunikat rzeczywo radia o godz. 11 wzbudził już zrozumiąłą uwagę, to następny komunikat radiowy i przeważnie po południu wychodzące dzienniki polskie wzbudziły wzmoczone zainteresowanie, tak że o godz. 13 zebrało się przy megafonach wiele ludzi, omawiających żywo i z podnieceniem usłyszane wiadomości.

Polska prasa południowa, podając pierwszy komunikat tłustym drukiem na pierwszej stronie o zwiedzeniu masowych mogił przez polską komisję, była rozchwytywana. Wychodzący w Krakowie „Goniec Krakow-

ski“ podaje wiadomość pod tytułem: „Na śladach zbrodni bolszewickiej. Wykrycie masowych mogił oficerów polskich pod Smoleńskiem. Świadectwo straszliwej tragedii. Komisja polska na miejscu zbrodni“. Gazeta każe przemawiać samym straszliwym faktom. Wymienia się nazwiska poszczególnych członków komisji, która na zaproszenia niemieckich władz wojskowych udała się drogą powietrzną do Smoleńska, i w której obecności zidentyfikowano 50 zamordowanych i pogrzebanych polskich oficerów. Gazety zapowiadają dalsze informacje na podstawie sprawozdań polskiej komisji.

W wiadomościach wieczornych podało polskie radio pierwszy wywiad z członkiem polskiej delegacji na temat bezpośrednich wrażeń z lasu katyńskiego.

„Przerażenie odebrało nam mowę“ Hiszpański korespondent o swoim pobycie w lesie mordu koło Katyn

MADRYT. (DNB). Berliński korespondent gazety „Informaciones“, Sanchez Maspons, składa ze wstrząsającego sprawozdania ze swego pobytu w lesie mordu koło Katyn, gdzie 10.000 polskich oficerów zostało wymordowanych przez żydowskich komisarzy GPU. Opisuje on, jak groza na widok tego ogromnego grobu masowego odebrała jej samemu i jego towarzyszom mowę. W kieszeniach oficerów

znaleziono papiery wojskowe i fotografie matek i synów. „W Sofiewce wyjaśniła się nam przyczyna tej niesamowitej zbrodni, której ofiarą padła duża część polskiego korpusu oficerskiego“ — pisze dalej korespondent. Z dokumentów pomordowanych wynika ponad wszelką wątpliwość, że morderczy rozkaz Stalina skierowany był przeciwko całej polskiej inteligencji.

Opinia włoska głęboko wstrząśnięta wykryciem żydowsko-bolszewickiej zbrodni w lesie katyńskim

RZYM. (DNB). Wiadomość o znalezieniu zwłok 12.000 polskich oficerów, wywołała w całej prasie włoskiej głębokie wrażenie i utwierdziła jeszcze raz przekonanie, do jakich niezmiernych, nieludzkich, nie spotykanych w historii okrucieństw, jest zdolny reżym sowiecki.

Komunikat o zbrodni sowieckiej opublikowała prasa rzymska dużym drukiem. „Barbarzyństwo bolszewickie znajduje potwierdzenie w zbrodnicyzm

mordzie w Katynie“. „Wykopanie wielkich stosów zwłok polskich oficerów w ponurych lasach pod Smoleńskiem“ — takie tytuły daje „Lavoro Fascista“.

„Popolo di Roma“ zestawia komunikat z książką żyda, Ilii Ehrenburga: „Trust dla zniszczenia Europy“. Postępek bolszewików w stosunku do oficerów polskich daje przykład — pisze „Popolo di Roma“ — jak byłby los, oczekujący Europy, gdyby Sowieciom udało się podbić kontynent.

USA żądają od Chile nawiązania stosunków ze Związkiem Sowieckim

BUENOS AIRES. (DNB). Według dziennika „La Nacion“ w Santiaگو, chilijski minister spraw wewnętrznych Morales oświadczył, że pewna część członków rządu zgadza się na omawianie w odpowiednim czasie zagadnienia stosunku do Związku Sowieckiego. Morales przypomniał, że już dawniej prezydent Rio wyraził swą gotowość

podtrzymać stosunki dyplomatyczne i gospodarcze ze wszystkimi krajami świata.

Jak widać, po wizycie Wallace'a, wysłannika Roosevelta do Chile okazało się, że pierwszym żądaniem Białego Domu było „nawiązanie łączności ze Związkiem Sowieckim“.

Chora wskutek rozczarowania Żona Cziangkaiszeka zachorowała

BERNO. Po wygłoszeniu u końca swojej podróży propagandowej wszereż Stanów Zjednoczonych przemówienia wobec 30.000 słuchaczy w Los Angeles żona Cziangkaiszeka całkowicie podupała na zdrowiu. Musiano ją przewieźć do szpitala miejskiego. Po swojej mowie przed kongresem amerykańskim, gdzie daremnie prosiła o silną pomoc aliantów dla Chin czungkińskich, udała się ona w podróż do kilku miast Stanów Zjednoczonych i starała się pozyskać społeczeństwo amerykańskie dla

żądań Czungkingu. Fakt, że w miarodajnych sferach amerykańskich słyszała wprawdzie wszędzie pochwały dla postawy Chin czungkińskich, lecz nigdzie nie znalazła praktycznej pomocy, sprawił jej — zdaje się — duże rozczarowanie. Na wszelki wypadek ton jej żądań w przeddzień odjazdu był znacznie ostrzejszy. Ona to sama stała się ofiarą swego na stronę Stanów Zjednoczonych, a teraz widzi, jak Chiny wskutek jej winy cierpią.

Prawda o „socjalizmie brytyjskim”

BERLIN, w kwietniu. Bernard Shaw w wielu swych utworach wypowiadał się o kapitalizmie angielskim, przytaczając jednocześnie trafne przykłady tego, jak w Anglii pojmowany jest socjalizm. Dyrekcja tramwajów londyńskich pewnego razu znalazła się wobec zarządzenia, jak najlepiej gospodarować kołami tramwajowymi, aby dawały one największe dochody?

Koń dobrze utrzymany, nie przełożony pracą żyć może 20 lat, a nawet 40, jak np. koń księcia Wellingtona. Z drugiej zaś strony, bez względu na traktowanie konia zmęczony go może w ciągu niecałego roku. Gdyby konie nie nie kosztowały i gdyby można było zamiast każdego konia starego, użytego, mieć do pracy świeże zwierzę pociągowe, toby z punktu widzenia interesów towarzystwa było dogodniejszym zamoczenie koni. Lecz konie kosztują i dyrekcja tramwajowa wiedziała, że nie opłaci się zbyt szybko ich używanie i wobec tego zdecydowała, że najbardziej zyskowną jest taka gospodarka koniami, gdy zużycie ich odbywa się w ciągu 4 lat.

Wobec tego, że w Anglii nie kapital jest w służbie życia, lecz przeciwnie — życie stosuje się do kapitału, więc los ludzi pracujących nie jest też lepszy od losu koni tramwajowego, gdyż pracą ludzi żyjących z zarobków, mierzona jest tylko niewzruszonym prawem „opłacalności”. Robotnik jest nieczym innym, jak „towarem”, wartość którego jest zdana na łaskę lub niełaskę kaprysów międzynarodowego rynku giełdowego i handlowego.

Tak się pojmuje w Anglii zadania polityki społecznej, mimo że w całym świecie nie można znaleźć podobnych pojęć. Podwalinę do wyrobienia takich poglądów dało głównie trzech ludzi. Mamy na myśli Jeremiego Benthama, Tomasza Malthusa i Adama Smitha. Ich to nauce przede wszystkim zawdzięcza Anglia te okropne warunki społeczne, jakie jeszcze i dzisiaj panują w Wielkiej Brytanii.

Wszyscy ci „wielcy mężowie” propagowali chętnie w jej najjaśniejszych przejawach i stworzyli przez to ogromną przepaść pomiędzy biedakiem a bogaczem, co nwidaczną się we wspaniałych wielkopanińskich rezydencjach lordów i w kontrastującej z nimi nędzy dzielnic robotniczych Slumu londyńskiego. Twórcą tak zwanej filozofii użyteczności czyli utilitaryzmu był Jeremi Bentham. Twierdził on, że zasada użyteczności winna być podstawą etyki i nauki o prawie. Natomiast Malthus przekonywał według niegdyś okrzykniętej maksymy, nazwanej jego imieniem, że ludność ma skłonność bardziej szybkiego wzrostu, niż środki wyżywienia, niezbędne do jej utrzymania przy życiu. Najlepszym więc środkiem utrzymania tych obydwu czynników w nałęczonym stosunku, jest ogranicze-

nie liczby urodzin. Malthus posunął się w swej teorii tak dalece, że żądał on skasowania opieki nad ubogimi i wszelkiego rodzaju zapomóg. Zasada ta miała na celu całkowite uniemożliwienie klasie gorzej uposażonej wydawania na świat większej liczby dzieci, niż to było na rękę jej wyzyskiwaczom i ciemiężcom. Ponieważ jednak na wet takie środki radykalne nie mogły powstrzymać dążeń do rozmnażania się, więc budowano w Anglii domy robotnicze, pomieszczając tam mężczyzn oddzielnie od kobiet. Oczywiście, że ten środek nie doprowadził do niczego. Wreszcie Adam Smith, gorący propagator wolnego handlu, uważał nędzę za warunek do wzbogacenia się. Poza tym dowodził on, że wyłącznie chęć zysku i oparcie na niej, nieskrępowane prawami państwowymi wolne współzawodnictwo sil wytwarza prawdziwy podział pracy i jaknajwiększą produktywność tych sił.

Wobec takiego duchowego nastawienia wybitnych kół naukowych i ekonomicznych Anglii nie dziwnego, że tam nigdy nie mogły rozwinąć się pojęcia takie, jak prawdziwy socjalizm i wspólnota narodowa. Przeciwnie, wyszysk i uciśnienie klasy pracującej przybrały tam formę, wydającą się nam w dzisiejszych czasach już niezrozumiałą. O tym pisał Bernard Shaw w swej książce „The Intelligent Woman's Guide to Socialism and Capitalism”: „U szczytu kapitalizmu, gdy system ten był w całym swym rozkwicie i nie było prawa, któreby położyło tamę jego nadużyciom, używano się małych dzieci i doprowadzało się je pod batem dozorcej do śmierci, a wreszcie stało się już przelotnym, że właściciele fabryk w północnej części Anglii używali dziesięć pokoleń zamiast jednego w tymże czasie. Kobiety pracowały w kopalniach w takich warunkach, jakiego odstraszyły każdą murzynkę z Karoliny Południowej.

Mężczyzn zmuszano do trybu życia, którymby pogardzili ludzie dzieje. Schronienia tych nieszczęśliwych urągają wszelkim opisom a epidemie cholery i ospy robiły od czasu do czasu spustoszenie w kraju. Tyfus był tam bardziej częsty, niż odra...”

Czasy teraźniejsze zmuszają Anglię „niestety” do głębszego zajęcia się zagadnieniami społecznymi niż to czynił ich ojciec i dzisiaj. Pod naciskiem wojny musiano zdecydować się na środki mające znaleźć swój wyraz w tak zwanym projekcie Beveridge'a. Jak wiadomo, jest to słabe nastawienie i blade odbicie tych wspaniałych reform, które zapoczątkował w Niemczech jeszcze Bismarck.

Nie mogą temu zaprzeczyć nawet sami Angliecy. Były prezes ministrów Anglii Lloyd George powiedział: „miałem często możliwość stwierdzenia, jak bardzo nie tylko mój własny kraj, ale i cały

świat kulturalny zawdzięcza Niemcom tego ducha z którym przystąpiły one już przed kilkudziesięcioletni do pracy na wówczas nowym i nieznanym polu doświadczeń w dziedzinie zabezpieczenia społecznego”.

Jakkolwiek już dzisiaj istnieją i w Anglii podobne instytucje opieki społecznej, lecz jak tego dowodzi Helmut Schneider w swym dziełku „Polityka społeczna w kraju lordów”, nie odpowiadają one bynajmniej swemu przeznaczeniu. Na przykład, od wypadku choroby jest ubezpieczenie wyłącznie głowa rodziny, a żona jego i dzieci w razie zachorowania nie otrzymują ani grosza.

Gdy np. tokarz Scott zechce otrzymać zwrot wydatków na lekarza i lekarstwo dla swej rodziny, to musi on dodatkowo ją ubezpieczyć prywatnie w ubezpieczalni społecznej.

Jeszcze gorzej jest z pomocą dla położonych, wynoszącą 40 szylingów czyli 20 marek niemieckich. Nie ma też zupełnie pomocy przy porodach, żadnych instytucji dokarmiania niemowląt i zapomóg na czas słabości matki.

Natomiast opieka społeczna w Niemczech przewiduje na jedną tylko opiekę nad matkami 120 milionów marek rocznie. W Niemczech robotnik otrzymuje za czas choroby, odszkodowanie w wysokości połowy zarobku dziennego. Co stanowi więc np. przy zarobkach 44 marki — już 22 marki tygodniowo.

Angielska natomiast ubezpieczalnia społeczna zna tylko małą „zapotomę chorobową” — wynoszącą 15 szylingów lub 7,5 marek niemieckich tygodniowo, lecz i to otrzymuje pracownik po wpłaceniu składek i conajmniej w ciągu 16 tygodni.

W razie mniejszych wpłat, zapomoga obniżona zostaje do 9 szylingów czyli 4,5 marek, a kto nie wpłacał składek chorobowej w ciągu 26 tygodni, ten wogóle nie otrzymuje.

Jednak koszt zabiegów lekarskich, jak naświetlanie, kąpiele lecznicze, okulary, pasy rapturowe itp., a nawet pobyt w szpitalu i

pielęgnację zębów robotnik angielski musi opłacać z własnej kieszeni.

Również zupełnie niewystarczająca jest ochrona od nieszczęśliwych wypadków. Obejmuje w Wielkiej Brytanii tylko 8 milionów pracowników fabrycznych, gdy w Niemczech — 28 milionów, licząc w to urzędników i drobne przedsiębiorstwa.

A do tego jeszcze trzeba pamiętać, że angielskie towarzystwa ubezpieczeń od wypadków zużywają przeciętnie conajmniej 33 proc. swych wpływów z premii — na wydatki administracyjne, zdobywanie nowych członków i inne rozchody. Poza tym nawet w wypadkach częściowego kalectwa wcale nie ma renty stałej. O ile ubezpieczony, nawet bardzo mało zdolny do zarobkowania, znowu może rozpocząć pracę, to wypłatę zapomóg natychmiast wstrzymują. W tych warunkach nie też dziwnego, że w Anglii wypłacają rocznie około 60 milionów marek niemieckich rent za wypadki, gdy w Niemczech — sięgają one sumy 240 milionów.

Zabezpieczenie inwalidów w bogatej Anglii zupełnie nie istnieje. Zamiast niego jest ubezpieczenie na wypadek choroby, które oczywiście również „jest za małe, żeby żyć, a za duże żeby umrzeć”. Wreszcie nawet i starość robotników jest zatruta wieloma troskami i kłopotami. W porównaniu z rentą starczą górnika angielskiego w sumie 20 marek miesięcznie — renta górnika niemieckiego wynosi 80 marek. Do tego trzeba jeszcze doliczyć dodatki jakie istnieją w niemieckich zakładach dla długoletnich i niedołężnych członków związków robotniczych. W Anglii postarano się już w dn. 28 marca 1940 r., a więc w 7 miesięcy po wybuchu wojny o zmniejszenie niezbędnych zapomóg dla robotników i pracowników starych, chorych i inwalidów oraz bezrobotnych — o 330 milionów marek niemieckich. Tak oto wygląda angielski „socjalizm”, któremu przyświeca jak i przed stuleciami, dewiza: „Zysk własny góruje nad sprawą dobra ogólnego”.

Państwa neutralne przejrzały kłamstwa przeciwników Osi

LIZBONA (DNB). Wpływowa gazeta katolicka „A Voz” opublikowała artykuł wstępny, w którym twierdzi, że kraje neutralne nie oddają się bynajmniej złudzeniom co do powojennych projektów gospodarczych przeciwników Osi, a najbardziej co do oświadczenia atlantyckiego. Gazeta portugalska uważa, że po wojnie nastąpi starcie na polu gospodarczym. Wówczas wielkie mocarstwa utworzą ugrupowania w celu zapewnienia sobie posiadania surowców niezbędnych na czas wojny jak i pokoju. Jeśli by ktokolwiek naiwnie przypuszczał, że gumę, naftę,

piastyne, mielę, węgiel i żelazo można po bratersku podzielić pomiędzy narodami, ten doznałby wielkiego rozczarowania. Zresztą, ta wojna gospodarcza już się rozpoczęła. „Czarne listy” i bombardowanie centrów przemysłowych są również środkami tej wojny. Tą drogą usiłuje się przeszkodzić w pracy „gospodarczej przeciwnika, a jednocześnie też dążyć do celu, aby jutro, gdy znowu rozpocznie się pokojowe życie — warsztaty jego pracy stały niezdatne do użycia lub też były silnie uszkodzone.

Australia wciąż zaniepokojona

SZTOKHOLM (DNB). Według wiadomości z Waszyngtonu, minister australijski spraw zagranicznych Evatt oświadczył po odbyciu pewnej konferencji w Białym Domu, że byłoby samobójstwem danie czasu Japończykom na wzmocnienie zdobytych terenów i ich urządze-

nie. Australijczycy są zaniepokojeni projektem przedłużenia wojny na Pacyfiku południowo-zachodnim. Wówczas Japonia znalazłaby czas na wykorzystanie zdobytych terenów i eksploatacji źródeł cyny, żelaza, nafty, gumy i chininy dla swego przemysłu wojennego.

Brak tonażu zmusza Anglię do oszczędności

GENEWA (DNB). Dziennik „Daily Mail” w artykule wstępnym pisze, że nacisk wywierany na żeglugę handlową przeciwników Osi, staje się co raz większy. Minister marynarki Stanów Zjednoczonych, pułkownik Knox miał zupełną słuszność, utrzymując że straty statków poniesione w miesiącu

marcu, były znacznie większe, niż w lutym. Dlatego należy zapamiętać wspomnienia ministra wyżywienia Wooltona, aby nie oszczędnie używać środków żywnościowych, lecz żeby też zbierać wszelkiego rodzaju odpadki, gdyż przez to oszczędza się tonaż.

Dancing Negusa

Negus Haile Selassie powziął pewnego dnia rewolucyjne postanowienie, by swoich rodaków — nie tylko oddawać na kieliski żołd Brytyjczykom, lecz by także we własnym kraju zorganizować nowoczesną armię. Za cenę dalszych koncepcji gospodarczych okazałi Amerykanie gotowość dostarczenia mu pewnej ilości broni, a Angliecy wysłali oficerów-instruktorów. Nie odpowiadało to jednak całkowicie zezwoleniu króla kró-

lów i dateg zastanawiał się, jakoby to robić, by przynajmniej część białych oficerów zastąpić przez czarnoskórych. I zdecydował się pewnego dnia na wysłanie kilku naczelników szeregów etiopskich do Stanów Zjednoczonych, gdzie mieli oni odbyć studia wojskowe, by następnie po swym powrocie otrzymać nominacje na generałów. Wesoło wybrali się wybrani czarni naczelnicy w podróż przez wielki staw — i słuch o nich zaginął. Zniecierpliwiony w końcu Haile Selassie wysłał zaufanego człowieka do Stanów Zjednoczonych, ażeby się rozszukał, gdzie właściciele przebywają jego przyszli generałowie.

Rezultat był pod każdym względem niespodzianką. Wyborni mianowicie oficerowie porzucili w międzyczasie zamiar wojenne i zawarli kontrakt z właścicielem amerykańskiego nocnego lokalu jako tancerze. Od tej chwili lokal został nazwany dancingiem negusa, a jego właściciel nie może się uskarżać na złe interesy. Wskutek tego nie chciał on też rozwiązać kontraktu z Etiopami. Negus Haile Selassie zamierzał odwołać swoich oficerów. Armia negusa będzie zatem musiała długo jeszcze na nich czekać.

RZYM (DNB). Jak podaje Stefano z Ankary, okolicznością potwierdzającą wzrost agitacji bolszewickiej w Syrii, Iraku i Palestynie, jest decyzja centrali kominternu w Jerozolimie, dotycząca wydawania dziennika informacyjnego, przeznaczaniem którego ma być w pierwszym rzędzie wyminania myśli pomiędzy postami komunistycznymi w różnych krajach arabskich.

SZANGHAI (DNB). W sobotę w dzielnicy byłej koncesji międzynarodowej w Szanghaju aresztowano przeszło 100 paskarzy-żydów. Jak powiadomili sferę rządową, zajmowali się oni paskarstwem i spekulacją na „czarnym rynku”. Większość żydów w Szanghaju, tak Niemce potraktowanych ze strony władz japońskich, stanowi emigranci z Niemiec.

Jak za czasów Al Capone

Gangsterzy tworzą organizację handlu nielegalnego i mordują urzędników wydziału rozdzielczego

LIZBONA. Wprowadzenie wydawania kartek na towary w Stanach Zjednoczonych doprowadziło do prerażającego szybkiego odrodzenia i wzmożenia sił gangsterstwa, podobnie jak to było w czasach Al Capone. Przeważną część byłych przemysłowców przeszedł zwarcie do handlu nielegalnego. Stare organizacje gangsterskie, których podziemne kontakty utrzymywały się nadal, rozkwitły w ciągu jednej nocy na nowo w interesach czarnego rynku. O ile z początku towarami, którymi zajęli się gangsterzy była guma i benzyna, o tyle w ostatnich tygodniach przetrzucili się oni głównie na mięso. Zorganizowany w wielkim stylu handel pokątny osiągnął już dzisiaj wartość setek milionów dolarów.

Jak daleko sięga terror nowego gangsterstwa, opisuje w amerykańskim czasopiśmie „The American” kierownik urzędu kształtowania cen w Stanach Zjednoczonych, Prentice Brown. Pisze on, że zamordowano już dwóch urzędników wydziału rozdzielczego, którzy odmówili ugrzywilejowania gangsterstwa. Wielu innych urzędników wydziału rozdzielczego otrzymało zawiadomienia, że życie ich znajdzie się w niebezpieczeństwie, jeśli nie zachowają się biernie wobec gangsterów. Przy pomocy jakichś środków finansowych i jak szeroko rozgałęzionych organizacji pracują dzisiaj przemyślnicy i gangsterzy z czasów prohibicji wskazuje szereg wypadków, o

jakich autor opowiada społeczeństwu amerykańskiemu. I tak dawny członek jednej z najbardziej znanych band, trudniący się przemytem alkoholu zakupił dziewięć wielkich rzeźni i fabryk przetworów mięsnych, aby tam uprawiać na wielką skalę handel nielegalny. W Nowym Jorku założył inny gangster wnet po wprowadzeniu racyj cukrowych fabrykę lemoniady, która zażądała dla swej produkcji cukru i otrzymała swój roczny kontyngent 500.000 kg. Po kilku miesiącach okazało się, że fabryka nie wyprodukowała ani jednej flaszki lemoniady, lecz była tylko przykrywką dla obrzytnych kradzieży cukru.

Na rynku mięsnym handel nielegalny przyjął tak duże rozmiary, że — jak donosi „Philadelphia Inquirer” — normalne zaopatrywanie w mięso prawie całkowicie ustalo. W Cincinnati powzięło 4.000 rzeźników i pracowników

przedsiębiorstw rzeźniczych na zebfaniu uchwał, że wszyscy zaprzestaną pracować i przejdą do przemysłu zbrojeniowego, jeśli natychmiast nie zostaną wydane skuteczne zarządzenia zmierzające do ukrócenia pokątnego handlu. Gazeta filadelfijska stwierdza, że tysiące sklepów rzeźniczych zaledwie jeszcze pracuje i że rzeźnicy sami zmuszeni są nabywać mięso od pokątnych handlarzy, nie chcąc dopuścić do całkowitego zamknięcia swoich sklepów. Zarządzenia o wprowadzeniu ustalonych porcyj nie dały żadnego pozytywnego rezultatu, albowiem nadal w wielu miastach dostawy oficjalne są daleko niższe aniżeli być powinny. Widoki na skuteczną walkę z tymi stosunkami wydają się, jak zgośnie oświadcza gazety amerykańskie, mało pomyślne.

(„Preussische Zeitung”).

Japonia i Chiny stanowią całość pod względem duchowym i kulturalnym

TOKIO (DNB). Nadzwyczajny ambasador Chin narodowych Czenkungpo przemawiał przez radio do narodu japońskiego. Podkreślił on ścisłą współpracę między Chinami a Japonią jako ważny czynnik do skutecznego przeprowadzenia wojny w Wielkiej Azji Wschodniej. Między Japonią a Chinami istnieje tędynie peo-

graficzna różnica, lecz obydwa narody stanowią jedność pod względem duchowym i kulturalnym. Chiny w niemieńszym stopniu jak Japonia gotowe są do złożenia ofiar na ołtarzu wojny, ażeby zwycięsko zakończyć potężną walkę i zapewnić chińsko-japońskiej przyjaźni wspaniałą przyszłość.

„Jewish Chronicle” uskarża się na wzrost antysemityzmu w Anglii

GENEWA (DNB). Wychodzący w Londynie centralny dziennik tygodniowy „Jewish Chronicle” wskazuje na „wzrost wpływów antysemickich w Anglii” i poświęca coraz więcej miejsca tej kwestii.

Dziennik pisze: „wyraźny wzrost antysemityzmu ponownie zmusza nas do zajęcia się tym poważnym tematem. Każdy dziennikarz o liberalnych poglądach, piętnujący w ostatnich czasach objawy antysemickie, staje się ofiarą obelg i pogroźek. Podlegające hasła anty-żydowskie i napisy pojawiają się jednocześnie w całym Londynie. W Leicester uczestnicy pewnego zebrania znaleźli ściany zaklepane odczwami treści antysemickiej. Niechęć do żydów zwiększa się w fabrykach oraz w życiu publicz-

nym”. Następnie dziennik stara się w niezręczny sposób osłabić niektóre zarzuty wysunięte ze strony antysemitów angielskich, jak np. o machinacjach żydów na czarnej giełdzie i o ich innych ciemnych sprawkach. W końcu dziennik o- burza się na gazetę angielską „Manchester Daily Dispatch” za to, że ta odważyła się na opublikowanie nadesłanego listu, który był podobno „przepelniony brudnymi zarzutami przeciwko żydom”. Jednocześnie pomiędzy wierszami można wyraźnie wyczytać groźbę już znaną w swoim czasie w Niemczech, że w razie powrócenia napaści na żydów, żydzi nie będą umieszczać ogłoszeń w „Manchester Daily Dispatch”.

Przejęcie dochodów nadzwyczajnych

ZYGA (DNB). Reichskommissar dla Kraju Wschodni wydział zarządczo opublikowane w Dzienniku Zarządzeń RKO z 1 kwietnia 1943 roku o przejęciu dochodów nadzwyczajnych (zarządzenie o wpłaconie zysków), zgodnie z którym składki i przedsiębiorstwa, mające swą siedzibę na terenie Reichskommissariatu Kraju Wschodniego, winny wpłacić na ręce Reichskommissar'a dla tego kraju wszystkie swe dochody otrzymane po 1 października 1941 r., a nie pochodzące z gospodarki wojennej. Generalikomissarowie ustalą wysokość należnych do wpłacenia nadwyżek zysków po zbadaniu bilansów, listeg handlowych i innych

podstaw i udzielił swej decyzji co do sumy zysków. Przeciwno tej rozcozieli przysługujące prawne założenie, składane na imię Reichskommissar'a dla Kraju Wschodniego. Decyzja jego jest ostateczna. Reichskommissar'owi przysługuje prawo zmiany lub decyzji o wysokości sumy zysku również i bez wniesienia zażalenia ze strony osób zainteresowanych. W wypadkach obniżenia nadwyżek zysków, suma, podlegająca opodatkowaniu zmniejsza się o kwotę obniżki. Zarządzenie to weszło w życie od dn. 1 kwietnia 1943 r.

ZARZĄDZENIE

z dnia 8 kwietnia 1943 r. w sprawie obowiązku pracy w zakresie przygotowania opału w Generalnym Okręgu Litwy na rok 1943

Celem zaopatrzenia wśród panujących warunków wojennych przemysłu krajowego i mieszkańców w opał wychodzi następujące zarządzenie:

- § 1**
Obowiązani do pracy są wszyscy:
- robotnicy i pracownicy urzędów, przedsiębiorstw przemysłowych, przedsiębiorstw i towarzystw, samodzielni rzemieślnicy jak również ich robotnicy i pracownicy,
 - osoby wolnych zawodów,
 - bezrobotni i osoby o niestającym zajęciu,
 - personel nauczycielski, personel administracji szkół wyższych,
 - nauczyciele gimnazjów i szkół zawodowych,
 - osoby, które w latach 1939-42 zawodowo pracowały przy doborze torfu albo przy wyrębie drzewa, bez względu na to, gdzie obecnie pracują.

§ 2
Od obowiązku pracy są zwolnieni:

- mężczyźni poniżej 18 i powyżej 50 lat,
- kobiety poniżej 18 i powyżej 40 lat,
- kobiety z dziećmi poniżej 10 lat.

§ 3
Okres obowiązkowej pracy wynosi dla każdej osoby 8 tygodni. W okresie tego czasu musi być uzyskana norma, ustalona dla jednej osoby przy wyrębie drzewa lub przy doborze torfu. Obowiązek pracy musi być spełniony w czasie od 20 kwietnia do 30 listopada 1943 r.

§ 4
Obowiązani do pracy otrzymują za wykonaną pracę ustalone taryfowe wynagrodzenie.

§ 5
Rejestracja obowiązkanych do pracy zostanie przeprowadzona w następujący sposób:

- kierownicy wszystkich urzędów i przedsiębiorstw sporządzą do 20 kwietnia 1943 r. listę osób zobowiązanych do pracy według § 1 i przekazują te listy w miastach Kowno, Wilno, Szawlach i Poniewieżu burmistrzowi miasta, w innych miejscowościach szefowi powiatu.

Lista winna zawierać:
Nazwisko, imię, wiek, zawód.
W listach urzędów i przedsiębiorstw należy dokonać takiego podziału zgłoszonych osób, by za każdym razem 1/3 część pracowników przedsiębiorstwa, względnie urzędu mogła być użyta do pracy na przeciąg 8 tygodni.
b) wszystkie inne zobowiązane do pracy osoby muszą się zgłosić do 20 kwietnia 1943 r. w miastach u burmistrza, w okręgach urzędowych u naczelników okręgów, którzy przedkładać listę z podaniem adresu do 25 kwietnia 1943 r. szefowi powiatu.

§ 6
1. Osoby, które spełniły swój obowiązek pracy, otrzymają w miejscu pracy, gdzie wykonują swoją pracę, zaświadczenie o czasie trwania i o rodzaju wykonanej czynności. Zaświadczenie tego rodzaju będzie wydane tylko wówczas, gdy wykonana zostanie ustalona minimalna norma przy wyrębie drzewa lub przy kopaniu torfu. Zaświadczenie to będzie legitymacją uprawniającą do nabycia opału na zimę 1943-44.
2. Urzędy, przedsiębiorstwa i poszczególne osoby otrzymają opał jedynie wówczas, gdy będą posiadały wspomniane zaświadczenie.

§ 7
1. Osoby, które zgodnie z niniejszym zarządzeniem zobowiązane są do spełnienia obowiązku pracy, jednakowoż obowiązku tego nie wykonują, lub pracę bez usprawiedliwienia przedwcześnie przerywają, względnie zleconą pracę wykonywać będą niekarnie, oraz przedsiębiorcy, którzy nieprawidłowo wystawią będą zaświadczenia o wykonanym obowiązkowej pracy, karani będą obozem pracy przymusowej do 6 tygodni.
2. Karany również będzie każdy, kto starał się będzie powstrzymać innych od spełnienia obowiązków, wynikających z niniejszego zarządzenia.

§ 8
Zarządzenie to wchodzi w życie z dniem 20 kwietnia 1943 r.

Kowno, 8 kwietnia 1943 r.
Pierwszy radca generalny i radca generalny dla spraw wewnętrznych
KUBILIUNAS.

W sprawie kartek żywnościowych na 16 okres aprowizacyjny

Wydział Apropowizacyjny - Gospodarczy miasta Wilna zawiadamia dyrektorów i kierowników urzędów, fabryk i przedsiębiorstw, aby do dnia 17 kwietnia b. r., do godz. 12 przysłałi swoich pełnomocników do Wydziału Apropowizacyjno - Gospodarczego miasta Wilna przy ul. Gediminstr. Nr. 7 (d. Mjckiewiczza), pokój Nr. 11, piętro II po odbiór list rozdziałczych na kartki żywnościowe i na mleko na 16 okres aprowizacyjny. Wypełnione listy rozdziałcze należy do dnia 19 kwietnia b. r., godz. 16 złożyć w odpowiednich Rejonowych Punktach Rozdziałczych. Dnia 23 kwietnia b. r. urzędy i przedsiębiorstwa przez upoważnione przez siebie osoby otrzymują w Rejonowych Punktach Rozdziałczych karty żywnościowe i na mleko i do dnia 30 kwietnia b. r. rozdają takowe za pokwitowaniem swoim pracownikom i ich sublokatorom.

Dnia 3 maja b. r. wszystkie urzędy i przedsiębiorstwa powinny się wyrachować przed Rejonowymi Punktami Rozdziałczymi. Przypominamy dyrektorom i kierownikom, aby dokumenty pracowników, członków ich rodzin i sublokatorów były sprawdzone z całą dokładnością przed wpisaniem do list rozdziałczych. Przy włączaniu do list dzieci i młodzieży do lat 13 należy wpisywać ściśle do odpowiedniej rubryki stosownie do wieku, zaś w rubryce „wagi“ należy podawać datę urodzenia dzieci i młodzieży zgodnie ze świadectwem urodzenia. Wszystkie dzieci i młodzieży, których data urodzenia będzie wpisana niezgodnie z metryką, zostaną wykreślone z list rozdziałczych i nie otrzymają kartek żywnościowych i na mleko.

Za prawdziwość danych odpowiadają dyrektorzy i kierownicy urzędów, fabryk i przedsiębiorstw. (p.)

Program koncertu S. Benoni'ego

Program dzisiejszego koncertu S. Benoni'ego zawiera szereg aryj operowych i pieśni o bardzo wysokiej wartości artystycznej. Kulturowa muzyczna Benoni'ego pozwala nam zawsze ułożyć program interesujący i nieszablonowo. Z wybitnych aryj odśpiewa artysta pieśń chorążego z op. Hrabina St. Moniakki, kaplety Torredora z „Carman“, prolog z op. Pajaca Leoncavalla, serenadę don Juana Czajkowskiego, wreszcie wspaniałą pieśń wioślarzy Warlaama o wyprawie Iwana Groźnego na Kanań z opery Mussorgskiego „Borys Godunow“. Poza tym program zawiera dwie mniej znane arie: jedną z op. „Quo Vadis“ Nougues'a według powieści Henryka Sienkiewicza, drugą z op. Herodiada Masceneta. Aria Petroniusza z „Quo vadis“ dzieli się na 2 części: W pierwszej Petroniusz pokpiwa z artystycznych planów Nerona; w drugiej zaś, przewidując że będzie

musiał umrzeć wskutek wyroku Nerona, postanawia powiedzieć mu całą prawdę co sądzi o jego wierszach. Treścią arii z „Herodiada“ jest płomienna miłość Heroda do Salome. Z pieśni usłyszymy prześliczne dwie Schuberta: Das Wandern i „Aufenthalt“, Gilind „Pieśń w drodze“, wreszcie jedną z najpiękniejszych pieśni niedawno zmarłego znakomitego pianisty i kompozytora S. Rachmaninowa „Zmartwychwstał Pan“. Jest to potężny utwór, napisany pod wpływem Wielkanocnych obrzędów religijnych. Wyraża on rozdźwięk między ideał miłości bliźniego a życiem, jak również żal i gorycz, że człowiek jest tak daleki od ideału chrystusowego. Wszystkie arie i pieśni wykona Benoni w oryginalnych językach, a więc: niemieckim, francuskim, polskim i rosyjskim.

Słowik „Lutni“ na scenie Pohulanki

W ostatnią niedzielę, przy szczególnej wypełnionej sali teatru miejskiego na Pohulance, odbył się koncert-poranek dobrze znanej Wilnianom śpiewaczki, artystki b. teatru muzycznego „Lutnia“, p. Stanisławy Piaseckiej. Poranek rozpoczął się pieśnią z operetki „Hejsza“ w wykonaniu artystki ubranej w efektowny kostium japoński. W dalszym ciągu programu wykonała p. Piasecka cały szereg pieśni z najrozmaitszych operetek, jak arie Wiktorii („Wiktorii i jej huzar“) oraz ładną arie z „Wesołej wdówki“ Lehara. W pierwszej części programu szczególnie powodziem pośród publiczności cieszyły się dwie piosenki: „Jak mi uciec od tęsknoty...“

i wesoły slow-fox „Tylko z tobą skarbie mój“. Po przerwie drugą część repertuaru rozpoczął muzykę wstęp, w wykonaniu pp. Dziegielewskiego i Kontera. W tej części programu zasługuje na uznanie „wzianka walców“, a szczególnie walc „François“ i rzywny „walczyk Wilna“, kompozycji p. Kontera. Ostatnie trzy numery programu wykonała p. Piasecka ubrana w barwne strój ludowy. Ogólnie biorąc cały koncert-poranek wywarł na widzach b. dodatnie wrażenie. Sporo uroku dały ładne, stylowe toalety, dość naje debrane do programu. Słowa uznania należą się też elektromotantom za ich znakomite operowanie światłami. (f)

OBWIESZCZENIE

Gebietskommissar'a miasta Wilna w sprawie ustalenia czasu pracy

Od 19 kwietnia 1943 r. ustaliam dla wszystkich, znajdujących się na terenie miasta Wilna sklepów następujące godziny pracy:

A. W dniu powszednim:

- dla sklepów z produktami mierzonymi od godz. 7 do 13,30 i od 15,30 do 18,30;
- dla wszystkich innych sklepów od godz. 8 do 13,30 i od 15,30 do 18,30;
- dla kiosków gazetowych od godz. 7,30 do 13 i od 15 do 18,30.

B. W soboty:

dla sklepów z produktami mierzonymi od godz. 7 do 12-ej i od 14 do 17,30;

dla wszystkich innych sklepów od godz. 8 do 12 i od 14 do 17,30.
C. W niedziele:

dla sklepów z napojami owocowymi i dla kiosków gazetowych od 9 do 12 i od 13 do 17.
Nieprzestrzeganie wymienionych postanowień będzie karane według obowiązujących przepisów karnych pana Reichskommissar'a dla Kraju Wschodniego.
Wilno, 15 kwietnia 1943 r.
Gebietskommissar
miasta Wilna
podp. HINGST

NA SREBRNYM EKRANIE

Kino «Casino» — «Tango-notturmo»
Dziwnie się układają nieraz losy ludzkie. Nieraz człowiek stojący, zda się, na brzegu przepaści ościąganie bardzo dużo, a nieraz, kiedy wszystko układa się pozornie jak najpomyślniej zachodzą takie okoliczności, które niweczą wszystko. Twardy bezlitosny los, niszczyący to, co ktoś zbudował z wielkim nakładem pracy i serca, był już wielokrotnie tematem tragedii scenicznych, a w ostatnich czasach, także i filmowych. W filmie „Tango-notturmo“ szczęście słynnego kompozytora okaże się

również bardzo kruche. Straci ukochanego synka, wkrótce po tym drogą żonę i pójdzie w świat z jedynym przyjacielem, kapitanem, który był niegdyś narzeczonym jego żony. Wspólna tragedia zwiąże między nimi mocną przyjaźń, którą złączeni pójdą na spotkanie nowego życia. Film posiada wiele wzruszających momentów. Doskonała artystka Pola Negri wydobyla z nieszczęśliwej postaci śpiewaczki Mady, to wszystko, co potrzebne jest do dobrego odwrócenia tragicznej ofiary Iosu. (D)

Kino «Adria» — «Ojcowizna»

Często w życiu jakiegoś człowieka zdarza się tak, że musi wybiec pomiędzy swoją ojcowizną, a z drugiej strony ukochaną kobietą. I wtedy, jeśli jest prawdziwym mężczyzną, nie powinien wyrzec się jednego dla drugiego, ale walczyć, starając się zachować jedno i drugie. Taką właśnie okoliczność widzimy w filmie „Ojcowizna“. Młody człowiek, świeżo upieczony doktor filozofii, powraca na wieś, do majątku, jaki opuścił przed 10 laty, po tragicznej śmierci ojca, który zginął na polowaniu. Przyjacielem zapoznaje go z młodą dziewczyną — Leną, córką gajowego Kłoziga, powszechnie podejrzewa-

nego o zabójstwo jego ojca. Hans wierzy w jego niewinność, ale jego matka — nie. Młodzieniec staje wobec dylematu: ojcowizna, czy ukochana. I wówczas stary robotnik rolny, wierny towarzysz jego zmarłego ojca powiada doń „walczyć“. Hans walczy. Z pomocą tegoż robotnika i miejscowego żandarma demaskuje znanego kupca jako przemyślnika i mordercę ojca. Dużo uroku temu filmowi dodają ładne zdjęcia plenerowe, bowiem cała akcja filmu toczy się pośród malowniczych jezior mazurskich. W rolach głównych: Wiktor Staal (Hans) i Victoria von Bellasco (Lena). (D)

Ujęcie niebezpiecznego bandyty

BIRZE. W lesie Kemiawskim polieja ujęła bandytę, który dokonał kilku zabójstw i napadów rozbójczych. Jest to oddawna poszukiwany komunistą Piotr Turczyło, który wraz z innym bandytą niepokoił w ostatnich czasach mieszkańców tego powiatu. W ostatnich dniach ubiegłego miesiąca obaj bandyci uzbrojeni w karabiny i granaty ręczne ukazali się w okolicy Vaskai. Obrabowali oni pewnego włościanina, a innego, nazwiskiem Franciszek Spudas, zastrzelili w gminie Joniskieliskiej. Ci sami bandyci przyszli wieczorem, 30 marca silnie uzbrojeni do wioski Kemiawy do gospodarza Jana Nonidziunasa. Jeden z nich był

to Turczyło, inny zaś miał na sobie mundur żołnierza litewskiego. Żądali jedzenia i produktów spożywczych. Służąca zajęła w oborze dała znać natychmiast o tym policjantowi. Gdy ten wszedł do izby, bandyci strzelili do gospodarza i policjanta. Wieszniaka zabito, lecz policjant jakkolwiek ranny, wystrzelił jeszcze dwa razy, lecz chybił. Bandyci zbiegli do pobliskiego lasu. Policji udało się jednak ująć Turczyłę. W związku z tą sprawą aresztowano Sylwestra Leimantasa, który sprzedał karabin bandytom. Również przytrzymał dwie siostry — Marię i Annę Vanagaite, dające u siebie schronienie bandytom.

Ze sportu

Kailis (Wilno) — Gluosnis (N. Wilejka) 1:0 (1:0)

Pierwszy w tegorocznym sezonie mecz piłki nożnej pomiędzy drużynami przedsiębiorstw „Kailis“ (Wilno) i „Gluosnis“ (N. Wilejka) zakończył się zwycięstwem Wilnian 1:0 (1:0). Zwycięska bramka padła ze strzału Ludkiewicza tuż przed przerwą. W pierwszej połowie gry przewagę mają goście, jednak po przerwie rośnie włąd przewaga „Kailisu“. Jednak efekt Wilnian maruje kilkakrotnie

szanse podwyższenia wyniku i w rezultacie stan meczu pozostaje bez zmiany. Na wyróżnienie zasługują: Ludkiewicz i Parkinty z „Kailisu“, oraz Zawieja, Brzechwa i Stundis z drużyny „Gluosnisu“. Zwycięska drużyna „Kailisu“ występuje w tym sezonie w silnie wzmocnionym składzie! ma szanse odegrania w mistrzostwach Wilna decydującej roli. (k)

Mecz piłki nożnej

W sobotę dnia 17 bm. o godz. 16 odbędzie się na boisku sportowym Pióromont, mecz piłki nożnej, pomiędzy złoženymi drużynami Zw. Zaw. a drużyną wileńskiego okręgu sportowego. W skład drużyny Zw. Zaw. wchodzi: Parkinty, Pasziewicz, Zawieja, Klaczus, Ronczkus, I, Ronczkus II, Meyer, Litwinas, Pułkownikas, Tumas, Stundis, Kilmas, Ignatowicz, Fiedoro-

wicz, Randonikas, Tamoszonas, Apakar. Drużyna wileńskiego okręgu sportowego będzie reprezentowana przez: Kuzmickasa, Grabużysa, Diokajtisa, Mandejkę, Iszere, Siergiejewa, Urbana, Lutkiewiczza, Cenfeldasa, Andrusal, Samonisa i Paulauskasa. Wobec silnych składów drużyny mamy nadzieję, że mecz będzie miał ciekawy przebieg. (e)

Niedzielnny mecz na Pióromontcie

W najbliższą niedzielę, t. j. dnia 18 bm. rozegrany zostanie na boisku sportowym Pióromont mecz piłki nożnej pomiędzy drużyną niemieckiego garnizonu, a drużyną hiszpańskiego szpitala wojskowe-

go. Ze względu na to, że rozgrywki takie zdarzają się w Wilnie dość rzadko, mecz ten jak sądzimy wzbudził wielkie zainteresowanie. Dochód przeznaczają na niemiecki Czerwony Krzyż. (e)

Od Wydawnictwa.

Prosimy naszych prenumeratorów na prowincji o dokładne i czytelne podawanie adresów. Przedpłata za prenumeratę powinna być uskuteczniiona przed 1-ym każdego miesiąca. Prenumerata wynosi 3 RM miesięcznie.

Rolnicy mogą nabyć w „Sodybie“ nasiona jarzyn

Obecne warunki wymagają jak największej intensyfikacji rolnictwa. Rolnicy Wileńszczyzny są w tym roku zobowiązani do uprawy większej ilości jarzyn. W ten sposób przyczynią się dożywienia naszego kraju, a zwłaszcza miast. Aby zapewnić rolnikom zbyt wyprodukowanych przez nich jarzyn, „Sodyba“ będzie z góry zawierać na następujących warunkach umowy z rolnikami. Każdy, kto obsadzi jarzynami (kapustą białą, brukselską, czy włoską marchwią, burakami, cebulą, albo brukwią) nie mniej niż ćwierć hektara, może zawrzeć umowę z „Sodybą“, zobowiązującą do dostarczenia ustalonego procent punktom skupu „Sodyby“. W dostaw jest następujący (w nawiasach — liczba pónu z ha w celnarach):

Wobec tego, że ustalone w umowie plony są minimalne, i uprawiający otrzyma znacznie więcej jarzyn, warunki są dogodne dla wszystkich. Oprócz tego dostawione „Sodybie“ jarzyny są zaliczane do kontyngentów obowiązkowych, a dostawa otrzyma punkty, za które będą wydawane premie, już wcześniej ogłoszone w prasie. Umowy muszą być zawarte nie później niż 20 kwietnia. Rolnicy, którzy zawarli umowy otrzymują z „Sodyby“ potrzebne do zasiania jarzyn nasiona. W drugim rzędzie w nasiona jarzyn będą zaopatrywane przedsiębiorstwa i urzędy wojskowe i cywilne dla swoich wosłowych ogrodów (ale spisy pracowników nie będą rozpatrywane). Umowy są zawierane i nasiona wydawane w centrali oddziału „Sodyby“ w Wilnie, ulica Wilńska 36 i w pododdziałach w Oszmianie, Wilkomierzu, Trokach, Ejszyskach i Solecznikach. „Sodyba“, oddział w Wilnie.

- kapusta biała — 70%, (180);
- kapusta brukselska — 70%, (140);
- kapusta włoska (czerwona) — 70%, (140);
- marchew — 80%, (100);
- cebula — 80%, (40);
- buraki — 70%, (140);
- brukiew — 100%, (160).

